

BAČKI MONOŠTOR – ETNO KUĆA »KUVELJIĆ«

Bački Monoštor je selo udaljeno 15 km od Sombora, ostrvce okruženo dunavskim rukavcima i kanalima na koje se stiže jedino prelaskom preko mostova – odatle i naziv »selo na 7 Dunava«. To je zelena oaza smeštena na samoj donjoj dunavskoj zaravni. Deo je Specijalnog rezervata prirode »Gornje Podunavlje« i predstavlja jedinstveni doživljaj za ljubitelje prirodnih lepota i svega tradicionalnog. Bački Monoštor sa svojom okolinom čini biser »Gornjeg Podunavlja« u kome caruje ritški jelen i hrast lužnjak.

Istorija Bačkog Monoštora zadire u duboku prošlost. Nalazi se na prostoru nekadašnjeg srednjevekovnog grada i tvrđave Bodrog, koji je misteriozno nestao, najverovatnije u dunavskim talasima. Selo se u zapisima prvi put spominje 1250. godine.

Prema popisu iz 2002. godine Monoštor ima 3.920 stanovnika. Većinsko stanovništvo čine Šokci, a tu su i Srbi, Mađari, Romi, Nemci, Italijani i ostali. Monoštorci se ponose skladom ovakve multietničke šarolikosti.

Stanovništvo je oduvek živelo u skladu sa prirodom, stara zanimanja su bila vezana za Dunav, šume i plodne oranice, pa su najzastupljeniji bili poljoprivrednici, ribari, zanatlije koji su koristili prirodni materijal iz okruženja, a selo je nadaleko bilo poznato i po drvoredima duda i uzgoju svilene bube. Od drveta se još i danas izradjuju ribarski alati i mreže, čamci, klompe i korita, od grana i listova močvarnih biljaka korpe, metle i čuveni cekeri od rogoza, posebno su vredne monoštorske vezilje i pletilje.

Selo je zadržalo svoj jedinstveni identitet oličen u tradicionalnim narodnim nošnjama i muzici, koje zadržavaju svoj osnovni oblik već više od 200 godina. Šokci govore štokavsko ikavski sa arhaičnim naglaskom.

U Monošturu je poslednjih godina počeo razvoj eko-ruralnog turizma. Monoštorci su postali svesni da je njihova svakidašnjica u stvari neverovatna atrakcija i »odmor iz snova« za ljude koji su umorni od urbanog načina života. Za turiste već postoje registrovani pansioni, a cilj je obezbediti smeštaj kapaciteta jednog autobusa.

Kao jedna od značajnih stavki u turističkoj ponudi sela ističe se Etno kuća Kuveljić. Njen vlasnik je Radojica Kuveljić sa suprugom Ksenijom, zaljubljenik u čari ovoga sela, koji je shvatio da je ovo idealno mesto za njihov život. Etno kuća je nastala uređivanjem stare tradicionalne monoštorske kuće čiji su osnovni građevinski materijal zemlja, drvo i trska, smeštene u ulici kraj starog dunavskog rukavca koja se opravdano zove Tesna ulica. Zadržani su stari zemljani zidovi, tišljeraj i tavanica sa gredama, zidovi su ukrašeni molerajem sa valjkom, kao što se to radilo pre.

Unutrašnjost je opremljena starim nameštajem koji je godinama sakupljan, a bio je obavezan u šokačkim kućama, to su drveni bračni krevet sa goblenom iznad uzglavlja, natkasne kraj kreveta, ormani u duborezu, škrinje, ogledala, umivaonik sa lavorom, stalci za cveće... Sve je ukrašeno i pokriveno čaršafima, stonjacima, ponjavama i ostalim tkaninama koje su proizvod dugotrajnog ručnog rada starih vezilja, pletilja i tkalaca. Tu su i ostali upotrebni predmeti iz svakodnevnog života, kao i neki tradicionalni alati i oruđa. Dvorište kuće je okrenuto ka Dunavcu, gde Kuveljići planiraju da izgrade mini marinu, obezbede katamaran za vožnju i postave stolove i klupe za uživanje u prelepom pogledu na šumu i ostrvo Lanciget.

Knjiga utisaka Etno kuće prepuna je hvale za domaćine i ovaj prelepi ambijent, a te utiske ostavilo je više stotina posetilaca ove zbirke koja će da postane mini muzej. Prvobitno je ova kuća služila za odmor i uživanje domaćina i njihovih prijatelja, čiji je broj vremenom veoma porastao.

Ljubazni domaćini za kompletan doživljaj ovog ambijenta nude tradicionalne monoštorske pikanterije; riblji paprikaš, paprikaš od divljači, paprikaše od ostalih vrsta mesa, perkelt – riblji specijalitet od štuke i domaće slanine, kulen i kobasicu sa mesom divljači, tegle marinirane dimljene ribe, domaće proizvode od voća i povrća (pekmezi, džemovi, slatko, kuvani paradajz, ajvar...), tradicionalnu gibanicu sa makom i orasima, a uz to domaću rakiju i sokove koje sami pripremaju.

Ambicija Etno kuće »Kuveljić« je registracija iste kao »mini muzeja« i osnivanje kluba »Ljubitelji Bačkog Monoštora«, čime će biti omogućena svakodnevna poseta turista i svih ljudi dobre volje. Sa naše strane obećavamo uživanje svih čula za svakog gosta.

Naša adresa je: Bački Monoštor, ulica Tesna br. 29

Telefoni: 025/807-227; 025/808-220 i 063/529-009